

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย

โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย

พุทธศักราช ๒๕๖๖

(ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช ๒๕๖๐)

โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ศรีสะเกษ เขต ๓

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เพื่อให้การศึกษาในระดับนี้มีมาตรฐานเดียวกัน ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ให้มีความสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อให้สถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทยและมีความรับผิดชอบต่องาน ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคต

โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย ได้ดำเนินการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย ขึ้น โดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นแนวทางในการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของ โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย บริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตทางสังคมของเด็ก และได้มีการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ โดยได้ทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านสะเดาน้อยในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ทางโรงเรียนบ้านสะเดาน้อยได้มีการปรับหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการจัดทำหลักสูตรครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้บริหาร ที่ให้คำแนะนำปรึกษา และขอบคุณคณะกรรมการผู้จัดทำ คณะครูปฐมวัย ที่ได้ร่วมมือกันเป็นอย่างดี จนหลักสูตรสถานศึกษาสำเร็จลุล่วงมา ณ โอกาสนี้

กลุ่มบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๔
วิสัยทัศน์	๔
หลักการ	๕
แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย	๖
หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย	๘
- คำขวัญของโรงเรียน	๙
- เอกลักษณ์ของโรงเรียน	๙
- อัตลักษณ์ของโรงเรียน	๙
- ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย	๙
- วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย	๙
- ภารกิจหรือพันธกิจ	๑๐
- เป้าหมาย	๑๐
- จุดหมาย	๑๑
- พัฒนาการเด็กปฐมวัย	๑๑
- มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	๑๓
- มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	๑๔
- การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี	๒๕
- โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย	๗๕
- การจัดกิจกรรมประจำวัน	๗๕
- ตารางกิจกรรมประจำวัน	๖
- สาระการเรียนรู้	๘๗
- การจัดประสบการณ์	๙๓
- การประเมินพัฒนาการ	๙๕
- การเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๕๘
- การกำกับ ติดตาม ประเมินรายงาน	๖๐
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย	๖๑
- ประกาศอนุญาตให้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียน	๖๒

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปี บริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิต ให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัยและมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๓ ของโรงเรียนบ้านสะเดาน้อย พัฒนาขึ้นบนแนวคิดหลักสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยถือว่าการเล่นของเด็กเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของสมอง ผ่านสื่อที่ต้องเอื้อให้ เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ทั้งนี้ หลักสูตรฉบับนี้มีแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการของมนุษย์เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิต พัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะมีลำดับขั้นตอนลักษณะเดียวกัน แต่อัตราและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ อาจแตกต่างกันได้ขั้นตอนแรก ๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาแต่ละส่วนส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วย ในทำนองเดียวกันถ้าด้านหนึ่งด้านใดผิดปกติก็ทำให้ด้านอื่น ๆ ผิดปกติตามด้วย แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกายอธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กมีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน สำหรับทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมอธิบายว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานของความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่ได้รับความรักและความอบอุ่นจะมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง จะมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตยและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาอธิบายว่า เด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

๒. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเล่นอย่างมีจุดหมายเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วย จากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ผ่อนคลายอารมณ์และแสดงออกถึงตนเอง เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสทำการทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเอง การเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นเด็กควรมีโอกาสเล่น ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อมรอบตัวและเลือกกิจกรรมการเล่นด้วยตนเอง

๓. แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมอง สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุดในร่างกายของคนเรา เพราะการที่มนุษย์เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้นั้นต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานการรับรู้ รับความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้งห้า การเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมองส่วนมากเกิดขึ้นก่อนอายุ ๕ ปี และปฏิสัมพันธ์แรกเริ่มระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ มีผลโดยตรงต่อการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อ โดยในช่วงสามปีแรกของชีวิต สมองเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการสร้างเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อขึ้นมามากมาย มีการสร้างไขมันหรือมันสมองหุ้มล้อมรอบเส้นใยสมองด้วย พอลิเมอร์อายุ ๓ ปี สมองจะมีขนาด ๘๐ % ของสมองผู้ใหญ่ มีเซลล์สมองนับหมื่นล้าน เซลล์ เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ยังได้รับการกระตุ้นมากเท่าใด การเชื่อมต่อกันระหว่างเซลล์สมองยิ่งมีมากขึ้นและความสามารถทางความคิดยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น ถ้าหากเด็กขาดการกระตุ้นหรือส่งเสริมจากสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อที่สร้างขึ้นมากก็จะหายไป เด็กที่ได้รับความเครียดอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ขาดความสามารถที่จะเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ส่วนต่าง ๆ ของสมองเจริญเติบโตและเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาต่างกัน

จึงอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเฉพาะในช่วงเวลาต่างกัน จึงอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเฉพาะในช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า “หน้าต่างของโอกาสการเรียนรู้” ซึ่งเป็นช่วงที่พ่อแม่ผู้เลี้ยงดูและครูสามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาสิ่งนั้น ๆ ได้ดีที่สุด เมื่อพ้นช่วงนี้ไปแล้ว โอกาสนั้นจะฝึดยากหรือเด็กทำไม่ได้เลย เช่น การเชื่อมโยงวงจรประสาทของการมองเห็นและรับรู้ภาพจะต้องได้รับ การกระตุ้นทำงานตั้งแต่ ๓ หรือ ๔ เดือนแรกของชีวิตจึงจะมีพัฒนาการตามปกติ ช่วงเวลาของการเรียนภาษาคือ อายุ ๓ – ๔ ปีแรกของชีวิตเด็กจะพูดได้ชัดคล่องและถูกต้อง โดยการพัฒนาจากการพูดเป็น คำ ๆ มาพูดเป็นประโยคและเล่าเรื่องได้เป็นต้น

๔. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจและเรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนรู้ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ และความต้องการของเด็กที่หลากหลาย สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยควรมีทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นสื่อเพื่อพัฒนาเด็ก ในด้านต่าง ๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ สื่อต้องเพื่อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริง ของจำลอง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และสัญลักษณ์ตามลำดับ

๕. แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม เด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรมซึ่งไม่เพียงแต่จะได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติแบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และความรู้ของบรรพบุรุษ แต่ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลในครอบครัวและชุมชนของแต่ละที่ด้วย บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไป ครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็ก มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ครูควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนา เกิดการเรียนรู้และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรม เช่น ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเรื่องศาสนา ประเทศพม่า ลาว กัมพูชาก็จะคล้ายคลึงกับคนไทยในการทำบุญตักบาตร การสวดมนต์ ไหว้พระ การให้ความเคารพพระสงฆ์ การทำบุญเลี้ยงพระ การเวียนเทียนเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีเข้าพรรษาสำหรับประเทศมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จึงมีวัฒนธรรมแบบอิสลาม ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากคริสต์ศาสนา ประเทศสิงคโปร์และเวียดนามนับถือหลายศาสนา โดยนับถือลัทธินิยมตามแบบจีนเป็นหลัก เป็นต้น

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย

คำขวัญของโรงเรียน
รู้วิชา รู้หน้าที่ มีคุณธรรม

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

“ภายในปี พ.ศ.๒๕๗๐ ผู้เรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ มีสมรรถนะที่จำเป็น มีความสุข มีเป้าหมาย ในการดำเนินชีวิต มีความปลอดภัยและได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย

โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย จัดการพัฒนาเด็กอายุ ๓-๖ ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ผ่านการเล่น มีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิต และมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

วิสัยทัศน์การศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านเสเดาน้อย

ภายในปีพุทธศักราช ๒๕๖๕ เด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านเสเดาน้อยมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง โดยได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัยและสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

ภารกิจหรือพันธกิจ

๑. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมดุล และเต็มศักยภาพ
๒. พัฒนาครูและบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น ที่มีจุดหมายอย่างต่อเนื่อง
๓. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็ก โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าหมาย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นองค์รวมอย่างสมดุลและมีความสุข
๒. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น โดยใช้กระบวนการวางแผน การปฏิบัติ และการทบทวน
๓. มีสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัยอย่างพอเพียง
๔. ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จุดหมาย

โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย มุ่งให้เด็กมีพัฒนาตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายสำคัญเมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
๒. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

พัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อมที่เด็กได้รับ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัยอาจเร็วหรือช้าแตกต่างกันไปในเด็กแต่ละคน หากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ก็จะส่งผลดีต่อการพัฒนาเด็กที่ตนดูแลรับผิดชอบ ทั้งนี้ พัฒนาการเด็กปฐมวัยอายุ ๓ – ๖ ปี สรุปที่สำคัญ มีดังนี้

๑. **ด้านร่างกาย** เจริญเติบโตรวดเร็วโดยเฉพาะในเรื่องน้ำหนักและส่วนสูง กล้ามเนื้อที่ใช้ การเคลื่อนไหว เช่น กล้ามเนื้อมือ กล้ามเนื้อเท้า ยังทำงานไม่ประสานดีพอโดยเฉพาะกล้ามเนื้อมือ – เท้าทำให้เด็กยังไม่สามารถเขียนหนังสือได้ดี เด็กวัยนี้ชอบเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเดินการวิ่งและการหยิบจับ สามารถควบคุมและบังคับการทรงตัวได้ดี เด็กวัยนี้พร้อมที่จะออกกำลังและเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ การสัมผัสหรือการใช้มือมีความละเอียดมากขึ้น การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กช้าควรระวังการเกิดการผลักดันให้เด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กเร็วเกินไปจนทำให้เด็กเกิดความเครียด ทั้งนี้ เด็กปฐมวัยสามารถทำกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กได้ดีและนานขึ้น ถ้าเด็กไม่เครียดหรือกังวล

๒. **ด้านอารมณ์ จิตใจ** เป็นวัยเจ้าอารมณ์ เมื่อมีอารมณ์จะแสดงออกอย่างเต็มที่ไม่มีปิดบังซ่อนเร้น แต่จะเกิดเพียงชั่วครู่แล้วหายไป การที่เด็กเปลี่ยนแปลงอารมณ์ง่ายเพราะมีช่วงความสนใจระยะสั้น เมื่อมีสิ่งใดน่าสนใจก็จะเปลี่ยนความสนใจไปตามสิ่งนั้น ๆ เด็กอาจกลัวสัตว์หรือความมืด ความกลัวของเด็กจะเกิดจากจินตนาการ เห็นสัตว์ประหลาดหรือภูติผีว่าเป็นเรื่องจริงสำหรับตน ความรู้สึกของเด็กจะกลับไปกลับมา บางครั้งต้องการอิสระ บางครั้งต้องการพึ่งพิงผู้อื่น เช่น เด็กแสดงความต้องการจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองแต่แล้วกลับให้ผู้ใหญ่ทำให้

๓. **ด้านสังคม** เด็กเริ่มสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมครั้งแรกในครอบครัว โดยมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และพี่น้อง เมื่อโตขึ้นต้องไปสถานศึกษา เด็กเริ่มเรียนรู้การติดต่อและการมีสัมพันธ์กับบุคคลนอกครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน เด็กได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้าสังคมกับเด็กอื่นพร้อม ๆ กับรู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน เจตคติและพฤติกรรมทางสังคมของเด็กจะก่อขึ้นในวัยนี้และจะฝังแน่นยากที่จะเปลี่ยนแปลงในวัยต่อมา ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้ มี ๒ ลักษณะ คือลักษณะแรกนั้น เป็นความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และลักษณะที่สองเป็นความสัมพันธ์กับเด็กในวัยใกล้เคียงกัน

๔. **ด้านสติปัญญา** ความคิดของเด็กวัยนี้มีลักษณะยึดตนเองเป็นจุดศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เด็กมีความคิดเพียงแต่ว่าทุกคนมองสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ เหมือนตนเอง ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ที่สุด เมื่ออายุ ๓ – ๖ ปี เด็กสามารถได้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่าง ๆ

ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อย ๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้นแต่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ แม้ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของพัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เป็นระยะเวลาของการพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีการฝึกฝนการใช้ภาษาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของการพูดคุย การตอบคำถาม การเล่าเรื่อง การเล่านิทานและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานศึกษา เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาแทนความคิดของตน และใช้ภาษาในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นได้ คำพูดของเด็กวัยนี้ อาจทำให้ผู้ใหญ่บางคนเข้าใจว่าเด็กรู้มากแล้วแต่ที่จริงเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำและเรื่องราวลึกซึ้งนัก

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนบ้านสะเดาน้อย ได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ ข้อ ที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัยทุกคน ดังนั้นเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จากโรงเรียนบ้านสะเดาน้อย เป็นเด็กที่สามารถพัฒนาอย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกันได้ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครอบคลุมในแต่ละพัฒนาการประกอบด้วย

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑	ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
มาตรฐานที่ ๒	กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓	มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
มาตรฐานที่ ๔	ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
มาตรฐานที่ ๕	มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖	มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาตรฐานที่ ๗	รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
มาตรฐานที่ ๘	อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๙	ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
มาตรฐานที่ ๑๐	มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
มาตรฐานที่ ๑๑	มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
มาตรฐานที่ ๑๒	มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้
ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนบ้านเสาดน้อย ได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ ข้อ ๒๙ ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้กำหนดสภาพที่พึงประสงค์ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถที่คาดหวังให้เด็กเกิดในแต่ละระดับอายุ ถือเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการตรวจสอบคุณภาพเด็กและครูต้องนำสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละอายุไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ กิจกรรมและใช้เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็ก

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการแต่ละด้านของเด็กที่จบการศึกษาระดับปฐมวัยในแต่ละช่วงอายุ มีดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน ๕ ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
นอนพักผ่อนเป็นเวลา	นอนพักผ่อนเป็นเวลา	นอนพักผ่อนเป็นเวลา
ออกกำลังกายเป็นเวลา	ออกกำลังกายเป็นเวลา	ออกกำลังกายเป็นเวลา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย เมื่อมีผู้ชี้แนะ	เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย ด้วยตนเอง	เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เดินตามแนวที่กำหนดได้	เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน	เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน
กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้	กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสีย การทรงตัว	กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่าง ต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
วิ่งแล้วหยุดเองได้	วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวางได้ อย่างคล่องแคล่ว
รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ – ตาประสานสัมพันธ์กัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกันได้ โดยใช้มือเดียว	ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนว เส้นตรงได้	ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนว เส้นโค้งได้
เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้	เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมี มุมชัดเจน	เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ อย่างมีมุมชัดเจน
ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๑ ซม.ได้	ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๐.๕ ซม.ได้	ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม.ได้

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๗ ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
กล้าพูดกล้าแสดงออก	กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเอง	แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว มี ๑ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ	สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ	สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ
สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี	สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี	สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านเสียงเพลง ดนตรี
สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี	สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม มี ๔ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ชื่อสัตย์สุจริต

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง
แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึก ของผู้อื่น	แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึก ของผู้อื่น	แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ ความรู้สึกของผู้อื่นอย่างสอดคล้อง กับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ด้วยตนเอง

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ๘ ตัวบ่งชี้ ได้แก่
มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะในการดำเนินชีวิต มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	แต่งตัวด้วยตนเอง	แต่งตัวด้วยตนเองได้ อย่างคล่องแคล่ว
รับประทานอาหารด้วยตนเอง	รับประทานอาหารด้วยตนเอง	รับประทานอาหารด้วยตนเอง อย่างถูกวิธี
ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดย มีผู้ช่วยเหลือ	ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง	เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและ พอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและ พอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด และพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ดูแลรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้วยตนเอง
ทิ้งขยะได้ถูกที่	ทิ้งขยะได้ถูกที่	ทิ้งขยะได้ถูกที่

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้ ด้วยตนเอง	ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ
กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ เมื่อผู้ชี้แนะ	กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง	กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง
หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระบารมี	ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระบารมี	ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไปจากตน	เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไปจากตน	เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เล่นร่วมกับเพื่อน	เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่มได้	เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อน อย่างมีเป้าหมาย
ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่หรือบุคคล ที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่หรือบุคคล ที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่หรือบุคคล ที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
ยอมรับการประนีประนอม แก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ประนีประนอม แก้ไขปัญหา โดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ประนีประนอม แก้ไขปัญหา โดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน ๙ ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	เขียนคล้ายตัวอักษร	เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มี ๓ ตัวบ่งชี้ คือ
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
บอกลักษณะของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	จับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด (ต่อ)

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	ระบุสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผลที่เกิดขึ้น
แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	ระบุปัญหา และ แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	ระบุปัญหาสร้างทางเลือก และ เลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง	สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย
มี ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

สภาพที่พึงประสงค์		
อายุ ๓-๔ ปี	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆตามวิธีการของตนเอง	ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆโดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี

พัฒนาการ ด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน (๒) การประกอบอาหารไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - อาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ - อาหารหลัก ๕ หมู่ - การรับประทานอาหาร - การมีเจตคติที่มีต่อการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ - มารยาทในการรับประทานอาหาร

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๒ ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๒.๒ ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	๑.๒.๒ ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพ อนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน ๑.๑.๔ การรักษาความ ปลอดภัย (๑) การปฏิบัติให้ปลอดภัย ในกิจวัตรประจำวัน (๒)การฟังนิทานเรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการ ป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย (๓) การช่วยเหลือตนเองใน กิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย และการรักษาความ ปลอดภัย - วิธีระวังรักษาร่างกายให้ สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพ อนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน (๕) การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑)การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตัวเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๒) การเคลื่อนไหวข้าม สิ่งกีดขวาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ประโยชน์ของการนอน หลับพักผ่อน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	๑.๒.๔ ออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑.๒.๔ ออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๑)การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒)การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓)การเคลื่อนไหวพร้อม วัสดุอุปกรณ์ (๔)การเคลื่อนไหวที่ใช้ การประสานสัมพันธ์ของ การใช้การเนื้อใหญ่ (๕) การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑)การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตัวเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๒) การเคลื่อนไหวข้าม สิ่งกีดขวาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ประโยชน์ของการออก กำลังกาย - การเล่นเครื่องเล่นสนาม อย่างถูกวิธี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๓ รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่าง ปลอดภัย	๑.๑.๔ การรักษาความ ปลอดภัย (๑) การปฏิบัติให้ปลอดภัย ในชีวิตประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการ ป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย (๓) การเล่นเครื่องเล่น อย่างปลอดภัย (๔) การเล่นบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ	ตัวเด็ก - การรักษาความปลอดภัย ของตนเองและการปฏิบัติ ต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยใน ชีวิตประจำวัน - การปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสม เมื่อเจ็บป่วย - การระวังภัยจากคนแปลก หน้าและอุบัติเหตุต่างๆ

พัฒนาการ ด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสาน สัมพันธ์ และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนว ที่กำหนดได้	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าไปข้างหน้า เป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้อง กางแขน	๒.๑.๑ เดินต่อเท้าถอยหลัง เป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้อง กางแขน	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อม วัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้ ประสานสัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕)การเล่นเครื่องเล่นสนาม อิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - สามารถเคลื่อนไหวโดย ควบคุมร่างกายไปใน ทิศทาง ระดับและพื้นที่ ต่างๆ
	๒.๑.๒ กระโดดสองขา ขึ้นลง อยู่กับที่ได้	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียว อยู่กับที่ได้โดยไม่เสีย การ ทรงตัว	๒.๑.๒ กระโดดขาเดียว ไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสาน สัมพันธ์ และทรงตัวได้				(๓) การเคลื่อนไหวพร้อม วัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้ ประสานสัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่น สนามอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - สามารถเคลื่อนไหว ร่างกายโดยควบคุมให้อยู่ กับที่
	๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีด ขวางได้	๒.๑.๓ วิ่งหลบหลีกสิ่งกีด ขวาง ได้อย่างคล่องแคล่ว	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๒) การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑) การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๒) การเคลื่อนไหวข้าม สิ่งกีดขวาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - สามารถเคลื่อนไหวโดย การควบคุมร่างกายไป ในทางทิศทาง ระดับและ พื้นที่ต่างๆ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสาน สัมพันธ์ และทรงตัวได้	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือ และลำตัวช่วย	๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือ ทั้งสองข้าง	๒.๑.๔ รับลูกบอลที่กระดอน ขึ้นจากพื้นได้	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๒) การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อม วัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้ ประสานสัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้ เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑) การเคลื่อนไหวโดย ควบคุมตนเองไปในทาง ทิศทาง ระดับ และพื้นที่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - สามารถเคลื่อนไหวโดย การควบคุมร่างกายไป ในทางทิศทาง ระดับและ พื้นที่ต่างๆ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๒ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การกำกับตนเอง - การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น
	๒.๒.๒ เขียนรูปร่างกลม ตามแบบได้	๒.๒.๒ เขียนรูปสี่เหลี่ยม ตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	๒.๒.๒ เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การกำกับตนเอง - การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น
	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตร ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ เซนติเมตร ได้	๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ เซนติเมตร ได้	๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การกำกับตนเอง - การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น

พัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	๑.๒.๒ การเล่น (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี (๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดง ปฏิบัติยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องเล่นดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี (๔) การเล่นเกมบทบาทสมมติ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๒.๓ คุณธรรมจริยธรรม (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตาม ความสามารถของตนเอง ๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง

พัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑.๒.๑ สุนทรีย์ภาพ ดนตรี (๕) การทำกิจกรรมศิลปะ ต่างๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่ง สวยงาม ๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๕) การทำงานศิลปะ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ความภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น
	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๑.๒.๑ สุนทรีย์ภาพ ดนตรี (๑) การฟังเพลง การร้อง เพลงและการแสดงปฏิกิริยา โต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ ๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๔) การร้องเพลง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การเคลื่อนไหวร่างกาย ประกอบเพลง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงาน ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	๔.๑.๓ สนใจ มีความสุข และ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	๑.๒.๑ สุนทรีภาพ ดนตรี (๓) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นเกมทสมมุติ ๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๓) การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง/ดนตรี	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การกำกับตนเองการเล่น และทำสิ่งต่างด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น

พัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ชื่อสัตย์สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๕.๑.๑ ขออนุญาต หรือ รอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๑.๑ ขออนุญาต หรือ รอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น ด้วยตนเอง	๑.๒.๑ สุนทรีภาพ ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ ๑.๒.๓ คุณธรรมจริยธรรม (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - มีคุณธรรม จริยธรรม ความเมตตากรุณา - เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การเข้าแถว) - พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม (ความรับผิดชอบต่อตนเอง)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	
๕.๒ มีความกรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๕.๒.๑ แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมุติ ๑.๒.๓ คุณธรรมจริยธรรม (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - คุณธรรม จริยธรรม เรื่องความเมตตากรุณา - จิตต่อด้านการทุจริต (ความเอื้ออาทร)
	๕.๒.๒ แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๒.๒ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - คุณธรรม จริยธรรม เรื่องมีน้ำใจ แบ่งปัน ช่วยเหลือ โตไปไม่โกง - จิตต่อด้านการทุจริต (การช่วยเหลือเพื่อน)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ความกตัญญู - การแสดงออกทางอารมณ์ - การแสดงมารยาทที่ดีในการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น - จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต (ความเอื้ออาทร)
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - มุ่งมั่นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ - ความภูมิใจในตนเอง - สะท้อนการรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๓) การให้ความร่วมมือใน การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	- การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (ทำงานที่ได้รับมอบหมาย) - ความละเอียดและความไม่ ทนต่อการทุจริต (ทำงานที่ได้รับมอบหมาย) - พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม (ความรับผิดชอบต่อตนเอง) (ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น)

พัฒนาการ ด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑ ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ ช่วยเหลือ	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเอง ได้อย่างคล่องแคล่ว	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพ อนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน ๑.๑.๔ การรักษาความ ปลอดภัย (๑) การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์ เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเอง มีความสามารถ (๑) การปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆตามความสามารถของ ตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน -การแต่งกาย - การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (การแต่งกาย)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	๖.๑.๒ รับประทานอาหาร ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และถูกวิธี -การแสดงมารยาทที่ดี - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การรับประทานอาหาร)
	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๖.๑.๓ ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด - สุขภาพอนามัยที่ดี โตไปไม่โกง - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การทำกิจวัตรประจำวัน)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เกือบของเล่นของใช้ เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๑ เกือบของเล่นของใช้ เข้าที่ด้วยตนเอง	๖.๒.๑ เกือบของเล่นของใช้ เข้าที่อย่างเรียบร้อย ด้วย ตนเอง	๑.๓.๒ การดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วม รับผิดชอบดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน ๑.๓.๕ การเล่นและทำงาน แบบร่วมมือร่วมใจ (๒) การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น (ด้านร่างกาย) ๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และสร้างสิ่งต่างๆจาก แท่งไม้	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การกำกับตนเอง การเล่น และทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดี - การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (ของเล่น)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๑) การร่วมกำหนด ข้อตกลงของห้องเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ ดีของสังคมและโรงเรียน - การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น - การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม (การเข้าแถว)
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง ด้วยตนเอง	๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน (๒) การปฏิบัติตนตาม แนวทางหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ๑.๓.๒ การดูแลรักษา ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (๒) การใช้วัสดุและสิ่งของ เครื่องใช้อย่างมีค่า	ธรรมชาติรอบตัว - การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ รักษาสาธารณสุขสมบัติ - เศรษฐกิจพอเพียง - จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต (ความพอเพียง) (การใช้กระดาษ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๔)การเพาะปลูกและดูแล ต้นไม้ (๕) การเลี้ยงสัตว์	

พัฒนาการ ด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วม ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๔) การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ (๖) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ	ธรรมชาติรอบตัว -การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาสาธารณะสมบัติ - พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม (ความรับผิดชอบต่อตนเอง) (ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	
	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๗.๑.๒ ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วม ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน (๖) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	ธรรมชาติรอบตัว -การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาสาธารณสุขสมบัติ - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การใช้น้ำ ไฟฟ้า กระดาษ การทิ้งขยะ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๒ มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทยและรัก ความเป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ	๑.๓.๓ การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและ ความเป็นไทย (๒) การปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัย และประเพณีไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัวและ โรงเรียน -การมีมารยาทที่ดี
	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษด้วยตนเอง	๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษด้วยตนเอง	๑.๒.๔ การแสดงออกทาง อารมณ์ (๑)การพูดสะท้อนความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น ด้านสังคม ๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง (๑) การมีส่วนร่วมในการ เลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาความขัดแย้ง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น รู้จักการแสดง ความคิดเห็นของตนเองและ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑)การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	
	๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยี่นเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๗.๒.๓ ยี่นตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย (๑) การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนในความเป็นไทย (๒) การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม (๓)การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก -สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย -การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย

พัฒนาการ ด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำงานศิลปะแบบร่วมมือ ๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน -การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น -การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับเพื่อน	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๘.๒.๑ เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม (๓) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก -มีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	- จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต (ความโปร่งใส)
	๘.๒.๒ ยืมหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๒.๒ ยืมทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๘.๒.๒ ยืมทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม (๓) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก -มีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วมและ บทบาทสมาชิกของสังคม (๑) การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน -การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น -การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โตไปไม่โกง - การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (การคิดแยกแยะ)
	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๑) การร่วมสนทนาและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒)การเล่นและทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	-การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ตนเอง
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นใน การเป็นสมาชิกที่ดีของ สังคม	๘.๓.๓ ยอมรับการ ประนีประนอมแก้ไขปัญห าเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการใช้ ความรุนแรงเมื่อมี ผู้ชี้แนะ	๘.๓.๓ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการใช้ ความรุนแรงด้วยตนเอง	๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง (๑) การมีส่วนร่วมในการ เลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒)การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาความขัดแย้ง ๑.๓.๗ การยอมรับในความ เหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (๑)การเล่นหรือทำกิจกรรม ร่วมกับกลุ่มเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น -การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่าง เหมาะสม - จิตพอเพียงต่อต้านการ ทุจริต (ความโปร่งใส) (ความมุ่งไปข้างหน้า)

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่ฟังประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๑) การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง (๓) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บท ร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ (๔) การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และความต้องการ (๕) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวกับตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - บุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด - สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน - แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น - สัญลักษณ์ของชาติไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๖) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (๗) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ (๘) การรจกัหะวะที่เหมะสมในการพูด (๙) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการ สื่อสาร	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายในชีวิตประจำวัน ท้องถิ่น - การละเล่น การแสดง ท้องถิ่น (รำโต รำกั๊งกะหล่า รำโต ก้าแลว ก้าลาย)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้นๆ	๙.๑.๒ เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง	๙.๑.๒ เล่าเป็นเรื่องราว อย่างต่อเนื่อง	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๖) การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่างๆ (๙) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการ สื่อสาร	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรู้จักประวัติความเป็นมา ของตนเองและครอบครัว เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก - บุคคลต่างๆที่เด็กต้อง เกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด - สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน - แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน ท้องถิ่น - การละเล่น การแสดงท้องถิ่น (รำไท รำกึ่งกะหล่ำ รำไต กำแลว กำลาย)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๒ อ่านเขียนภาษาและ สัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพและ พูดข้อความด้วยภาษา ของตน	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้ง ชี้หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด	๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วย การชี้หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบ ของข้อความ	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๑๐) การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ (๑๑) การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านรวมกันการอ่าน โดยผู้ ชี้แนะ (๑๒) การเห็นแบบอย่างของผู้อ่านที่ ถูกต้อง (๑๓) การสังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - การรู้จักประวัติความเป็นมา ของตนเองและครอบครัว เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก - ครอบครัว - บุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้อง สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน - สัญลักษณ์ของชาติไทย สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - การใช้หนังสือและตัวหนังสือ - การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายในชีวิตประจำวัน ท้องถิ่น - การละเล่น การแสดงท้องถิ่น (รำไท รำกึ่งกะหล่ำ รำไต่ ก้ำแลว ก้ำลาย)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๒ อ่านเขียนภาษาและ สัญลักษณ์ได้				(๑๔) การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง (๑๕) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย (๑๖) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ (๑๗) การคาดเดาคำวลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง	

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๙.๒.๒ เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	๙.๒.๒ เขียนคล้าย ตัวอักษร	๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบ เขียนข้อความ ด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๑๖) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบ เป็นคำ ผ่านการอ่านหรือ เขียน ของผู้ใหญ่ (๑๘) การเล่นเกมทางภาษา (๑๙) การเห็นแบบอย่างของการ เขียนที่ถูกต้อง (๒๐) การเขียนรวมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ (๒๑) การเขียนคำที่มีความหมายกับ ตัวเด็ก/คำคุ้นเคย (๒๒) การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อ สื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - ชื่อ - นามสกุล สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - การใช้หนังสือและตัวหนังสือ - การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายในชีวิตประจำวัน

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะ และ ส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๖) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลการตัดสินใจและแก้ปัญหา (๑)การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม (๒)การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม (๕) การคิดแยะ การจัดกลุ่มและ จำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - รูปร่าง หน้าตา อวัยวะต่างๆ ธรรมชาติรอบตัว - ชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ ๒ ลักษณะขึ้นไป	๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผลการตัดสินใจและแก้ปัญหา (๙) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ (๑๓)การจับคู่ การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับต่างๆ ตามลักษณะความยาวความสูง น้ำหนัก ปริมาณ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ขนาด รูปร่าง - การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร
	๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้อย่างน้อย ๑ ลักษณะเป็นเกณฑ์	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา (๕) การคัดแยก การจัดกลุ่มและจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง (๖) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์และการแยกชิ้นส่วน (๑๐) การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ	ธรรมชาติรอบตัว - ดินน้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - รู้จักชื่อ ลักษณะ สีขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑๐.๑.๔ เรียงลำดับ สิ่งของและเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ	๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิง เหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๙) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ จำนวนของสิ่งต่างๆ (๑๑)การบอกและแสดงอันดับ สิ่งต่างๆ (๑๓)การจับคู่ การเปรียบเทียบและ การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ ความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๑๔) การบอกและเรียงลำดับ กิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๑๕)การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับ เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การจับคู่ การเปรียบเทียบและ การเรียงลำดับต่างๆ ตาม ลักษณะความยาวความสูง น้ำหนัก ปริมาณ - ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ ระบุสาเหตุ หรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑๐.๒.๑ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๑๕) การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน (๑๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ (๑๗) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๑๘) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม -การบอกและแสดงตำแหน่งทิศทางและระยะทางของสิ่งต่างๆด้วยการกระทำ -การคิดแยกแยะ
	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑๐.๒.๒ คาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๑๗) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๑๘) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	ธรรมชาติรอบตัว -ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ สิ่งต่างๆรอบตัว - ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๒)การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ (๓)การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัย (๔)การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	๑.๓.๖การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (๑)การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา (๑๘) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมียังมีเหตุผล (๑๙) การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	ธรรมชาติรอบตัว - ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศกับธรรมชาติ - แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็กสิ่งต่างๆรอบตัว -การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาและ แก้ปัญหาโดยลองผิด ลองถูก	๑๐.๓.๒ ระบุปัญหาสร้าง ทางเลือกและวิธี แก้ปัญหา	๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง (๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการ แก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง ๑.๔.๒ การรวบยอด การคิดเชิง เหตุผล การตัดสินใจและ แก้ปัญหา (๑๗) การคาดเดาหรือการคาดคะเน สิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๑๘) การมีส่วนร่วมในการลง ความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๑๙) การตัดสินใจและมีส่วนร่วมใน กระบวนการแก้ปัญหา ๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และ การแสวงหาความรู้ (๑) การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่ง เรียนรู้รอบตัว	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก - ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ ของสิ่งต่างๆรอบตัว - เวลา ประโยชน์และการใช้ งานสภาพอากาศกับ ธรรมชาติ - แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวันที่แวดล้อมเด็ก

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๒)การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ (๓)การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหา คำตอบของข้อสงสัย (๔)การมีส่วนร่วมในการรวบรวม ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบ เสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและ แผนภูมิอย่างง่าย	

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑.๒.๑ สนุกทริยภาพ ดนตรี (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์ (๕) การทำงานศิลปะ ๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๓) การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๑) การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การทำงานศิลปะ -ศิลปะสร้างสรรค์ -การเล่นิทาน -ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๒) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ทำทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย	
๑๑.๒ แสดงท่าทางเคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่	๑.๑.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง (๑) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -เล่นนิทาน บริหารร่างกายตามเรื่องราวของนิทาน -การเล่นเรื่อง โดยมีอุปกรณ์ช่วย -เล่นนิทาน แสดงท่าทางอิสระตามความต้องการ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี ๑.๓.๔ การแสดงออกทางอารมณ์ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี ๑.๔.๓ จินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ (๒) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ	

พัฒนาการ ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑๒.๑.๑ สนใจซักถามเกี่ยวกับ สัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑๒.๑.๑ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจําอย่างต่อเนื่อง	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๑) การฟังเสียงต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ (๓) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ (๔) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ (๑๐) การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ (๑๑) การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๑๒) การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก -รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ เรื่องราวเกี่ยวข้องกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก -ชุมชน -แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน -แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ธรรมชาติรอบตัวเด็ก -พืช,สัตว์ -ดิน,น้ำ,ท้องฟ้า,สภาพอากาศ,ภัยธรรมชาติ -แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			ตัวอย่างสาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๑๓) การสังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ (๑๔) การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัด จากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง (๑๕) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย (๑๖) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่าน หรือเขียนของผู้ใหญ่ (๒๐) การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ (๒๑) การเขียนคำที่มีความหมายกับ ตัวเด็ก/คำคุ้นเคย (๒๒) การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเอง อย่างอิสระ ๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -การใช้หนังสือและตัวหนังสือ -ยานพาหนะการคมนาคม -เทคโนโลยีและการสื่อสาร -การเล่นิทาน -ภาษาในชีวิตประจำวัน -การใช้หนังสือและตัวหนังสือ -กิจกรรมทางภาษาที่หลากหลาย ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ -มุมหนังสือ -มุมห้องสมุด -รักการอ่าน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๑) การสำรวจสิ่งต่างๆและแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -สำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว -การใช้หนังสือและตัวหนังสือ -กิจกรรมผ่านการละเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ -ศิลปะสร้างสรรค์ -ดนตรี -การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ -ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ -การเล่นบทบาทสมมติ -เล่นน้ำ เล่นทราย -เล่นบล็อก -เล่นก่อสร้าง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
				(๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก -ทักษะกระบวนการ วิทยาศาสตร์ -การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว -การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน -ฝึกออกแบบ และสร้างชิ้นงาน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาล ๑ อายุ ๓-๔ ปี	ชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔-๕ ปี	ชั้นอนุบาล ๓ อายุ ๕-๖ ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยค คำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหา คำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยค คำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหา คำตอบ	๑๒.๒.๒ ใช้ประโยค คำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหา คำตอบ	๑.๔.๑ การใช้ภาษา (๔) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และ การแสวงหาความรู้ (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	-การตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัย ใคร่รู้ -กิจกรรมทางภาษาที่ หลากหลาย -การแสดงบทบาทสมมติ -การใช้ภาษา -การสนทนา -การศึกษานอกสถานที่

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
โรงเรียนบ้านสะเดาน้อย

ช่วงอายุ	อายุ ๓-๖ ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ - ด้านร่างกาย - ด้านอารมณ์ จิตใจ - ด้านสังคม - ด้านสติปัญญา	สาระที่ควรเรียนรู้ - เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - ธรรมชาติรอบตัว - สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	ปีการศึกษาละ ๒ ภาคเรียน หรือ ๑๘๐ วัน/วันละ ๕-๖ ชั่วโมง	

การจัดกิจกรรมประจำวัน

ที่	กิจกรรมประจำวัน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ปี) เวลาเรียน (นาที/วัน)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ปี) เวลาเรียน (นาที/วัน)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ปี) เวลาเรียน (นาที/วัน)
๑	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	๒๐	๒๐	๒๐
๒	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	๒๐	๒๐	๒๐
๓	กิจกรรมสร้างสรรค์	๒๐	๒๐	๒๐
๔	กิจกรรมเสรี	๔๐	๔๐	๔๐
๕	กิจกรรมกลางแจ้ง	๓๐	๓๐	๓๐
๖	เกมการศึกษา	๒๐	๒๐	๒๐
๗	ทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน - ตรวจสุขภาพ ไปห้องน้ำ - ดื่มนม - ล้างมือ ล้างเท้า - รับประทานอาหาร - นอนพักผ่อน - เก็บที่นอน ล้างหน้า แปรงฟัน	๑๐ ๑๐ ๑๐ ๕๐ ๑๒๐ ๑๐	๑๐ ๑๐ ๑๐ ๕๐ ๑๒๐ ๑๐	๑๐ ๑๐ ๑๐ ๕๐ ๑๒๐ ๑๐
รวม		๖ ชั่วโมง/วัน	๖ ชั่วโมง/วัน	๖ ชั่วโมง/วัน

ตารางกิจกรรมประจำวัน

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๓๐ - ๐๘.๐๐ น.	- รับเด็กเป็นรายบุคคล
๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	- เคารพธงชาติ - สวดมนต์ - ตรวจสอบสุขภาพ / พาเด็กไปห้องน้ำ
๐๘.๓๐ - ๐๘.๔๐ น.	- ทำสมาธิ - กิจกรรมสนทนา ข้าว และเหตุการณ์
๐๘.๔๐ - ๐๙.๐๐ น.	- กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๐๐ - ๐๙.๒๐ น.	- กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๒๐ - ๑๐.๒๐ น.	- กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุมประสบการณ์
๑๐.๒๐ - ๑๐.๕๐ น.	- กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๐.๕๐ - ๑๑.๐๐ น.	- ล้างมือ / เตรียมเข้าแถวไปโรงอาหาร
๑๑.๐๐ - ๑๑.๓๐ น.	- รับประทานอาหารกลางวัน / แปร่งฟัน
๑๑.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	- กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (เล่า/ฟังนิทาน)
๑๒.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	- ทำสมาธิ / ไหว้พระ / นอนหลับพักผ่อน
๑๔.๐๐ - ๑๔.๑๕ น.	- เก็บที่นอนล้างหน้า
๑๔.๑๕ - ๑๔.๓๐ น.	- พัก (รับประทานอาหารว่าง)
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.	- กิจกรรมเกมการศึกษา
๑๔.๔๕ - ๑๕.๐๐ น.	- สรุปร / เตรียมตัวกลับบ้าน

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆและสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย และการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่

- การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
- การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์
- การเคลื่อนไหวที่ใช้ประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ
- การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ

๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก

- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างสิ่งต่างๆ จากแท่งไม้บล็อก
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้น
- การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ
- การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยที่ดีส่วนตน

- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน

๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย

- การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน

- การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย
- การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย
- การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ

๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

- การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่
- การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุขุมทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑.๒.๑ สุขุมทรียภาพ

- การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี
- การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ
- การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
- การเล่นบทบาทสมมติ
- การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ
- การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

๑.๒.๒ การเล่น

- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่
- การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ
- การเล่นนอกห้องเรียน

๑.๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม

- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ
- การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
- การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์

- การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

- การเล่นบทบาทสมมติ
- การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี
- การร้องเพลง
- การทำงานศิลปะ

๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ

- การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง

๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

- การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปอโยนเมื่อคนอื่นได้รับบาดเจ็บ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่นเกมการทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ ดังนี้

๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง

- การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
- การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
- การใช้วัสดุสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า
- การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่
- การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้
- การเลี้ยงสัตว์
- การสนทนาข่าวและเหตุการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย

- การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย
- การประกอบอาหารไทย
- การศึกษานอกสถานที่
- การละเล่นพื้นบ้านของไทย

๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกของสังคม

- การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน
- การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน
- การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
- การดูแลห้องเรียนร่วมกัน
- การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

๑.๓.๕ การเล่นและทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ

- การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การทำศิลปะแบบร่วมมือ

๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

- การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา
- การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

- การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้ เรียนรู้ สิ่งต่างๆรอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวและมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

๑.๔.๑ การใช้ภาษา

- การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม
- การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ
- การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ
- การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
- การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
- การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ

- การรจกหะที่เหมาสมในการพูด
- การพูดเรียงลำดับคำเพือใช้ในการสื่อสาร
- การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ
- การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ
- การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง
- การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ
- การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง
- การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย
- การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่
- การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง
- การเล่นเกมทางภาษา
- การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ
- การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย
- การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ

๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและการแก้ปัญหา

- การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
- โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม
- การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน
- การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ
- การเล่นกับสื่อต่างๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย
- การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง
- การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป
- การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน
- การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ
- การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ
- การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ

- การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน
- การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่างๆ ตามลักษณะความยาว/ ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร
- การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา
- การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
- การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ
- การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล
- การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
- การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

- การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ
- การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย

๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้

- การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว
- การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ
- การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ
- การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้
ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย

๒. สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหาครูสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษา ร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดง

ความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงาน ในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาธรรมชาติ

๒.๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

จากสาระการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดไว้ คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน ได้นำมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ โดยได้บูรณาการ สาระที่ควรเรียนรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเข้าไปในสาระการเรียนรู้ดังกล่าวด้วย ซึ่งได้นำมาจัดทำ ในลักษณะของหน่วยการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการทั้งหมด ๓๖ หน่วยการเรียนรู้ ๔๐ สัปดาห์ ตลอดปีการศึกษา ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ และชั้นอนุบาลปีที่ ๓ ดังตาราง

การจัดประสบการณ์
ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านเสตนา้อย

สาระที่ควรเรียนรู้	หน่วย/เรื่อง		
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)
๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ๑.๑ ชื่อนามสกุล รูปร่างหน้าตา ๑.๒ รู้จักอวัยวะต่าง ๆ ๑.๓ วิธีระวังรักษาร่างกายให้ สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี ๑.๔ การรับประทานอาหารที่ เป็นประโยชน์ ๑.๕ การระมัดระวังความ ปลอดภัยของตนเอง ๑.๖ การรู้จักความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว ๑.๗ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวและโรงเรียน ๑.๘ การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม ๑.๙ การแสดงมารยาทที่ดี ๑.๑๐ การมีคุณธรรมจริยธรรม	๑. การเคลื่อนไหว ท่าทาง ๒. อารมณ์ที่แตกต่าง ๓. รูปร่างลักษณะ ต่างกัน ๔. ประสาทสัมผัส ๕. ความปลอดภัย ๖. อาหารดี ๗. เด็กดีมีวินัย	๑. หนูน้อยคนเก่ง ๒. หนูน้อยมารยาทงาม ๓. เรียนรู้ร่างกาย ๔. ประสาทสัมผัส ของเรา ๕. ปลอดภัยไว้ก่อน ๖. อาหารดีมีคุณค่า ๗. เด็กดีจิตใจงาม	๑. สำรวจตัวเรา ๒. รอบรู้เรื่องร่างกาย ๓. เด็กดีมีความสามารถ ๔. เรียนรู้ประสาทสัมผัส ๕. ความปลอดภัยใกล้ตัว ๖. อาหารดีมีประโยชน์ ๗. คุณธรรมสร้างได้ ในใจเรา
๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก ๒.๑ ครอบครัว ๒.๒ โรงเรียน ๒.๓ บุคคลในชุมชน ๒.๔ สถานที่สำคัญ	๘. โรงเรียนของเรา ๙. บ้านของเรา ๑๐. สมาชิกใน ครอบครัว ๑๑. พระคุณแม่	๘. โรงเรียนที่รัก ๙. บ้านของฉัน ๑๐. ครอบครัวอบอุ่น ๑๑. พระคุณแม่ ๑๒. เรายังสามัคคี ๑๓. ประชาคมอาเซียน	๘. ฉันรักโรงเรียน ๙. บ้านแสนสุข ๑๐. สายใยครอบครัว ๑๑. พระคุณแม่ ๑๒. ประชาคมอาเซียน

สาระที่ควรเรียนรู้	หน่วย/เรื่อง		
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)
๒.๕ วันสำคัญ ๒.๖ อาชีพของคนในชุมชน ๒.๗ แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ๒.๘ สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ๒.๙ การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย	๑๒. บุคคลต่างๆที่ เกี่ยวข้องกับเรา ๑๓. ประชาคมอาเซียน ๑๔. พ่อผู้มีพระคุณ ๑๕. สถานที่ใกล้ตัวเรา ๑๖. อาชีพต่างๆ ในชุมชน ๑๗. เรารักประเทศไทย ๑๘. ประเพณีไทย	๑๔. ก้าวไกลสู่อาเซียน ๑๕. พ่อผู้มีพระคุณ ๑๖. ชุมชนน่าอยู่ ๑๗. เรารักประเทศไทย	๑๓. สถานที่สำคัญใน อาเซียน ๑๔. พ่อผู้มีพระคุณ ๑๕. ความหลากหลาย ในชุมชน ๑๖. ชุมชนสร้างสุข ๑๗. ชาติไทยของเรา
๓. ธรรมชาติรอบตัว ๓.๑ สิ่งมีชีวิต - คน - พืช - สัตว์ ๓.๒ สิ่งไม่มีชีวิต - หิน ดิน ทราย ๓.๓ สิ่งแวดล้อม - น้ำ ขยะ ไฟฟ้า พลังงาน ๓.๔ การเปลี่ยนแปลงของ ธรรมชาติ - ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ - ฤดูกาล ๓.๕ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ การรักษาสาธารณสุขสมบัติ	๑๙. พืชผัก ผลไม้ ๒๐. วิทยาศาสตร์ พาเพลิน ๒๑. สัตว์รอบตัว ๒๒. สัตว์โลกน่ารัก ๒๓. ดอกไม้ ๒๔. รู้จักต้นไม้ ๒๕. สิ่งมีชีวิต ๒๖. สิ่งไม่มีชีวิต ๒๗. ฤดูกาลมาเยือน ๒๘. ภัยธรรมชาติที่น่ารู้ ๒๙. ท้องฟ้าบอกเวลา ๓๐. น้ำ ดิน หิน	๑๘. พืชผัก ผลไม้ ๑๙. วิทยาศาสตร์รอบตัว ๒๐. รอบรู้ชีวิตสัตว์ ๒๑. สัตว์โลกน่ารัก ๒๒. ดอกไม้แสนสวย ๒๓. ต้นไม้มีชีวิต ๒๔. โลกสวยด้วยมือเรา ๒๕. ภัยธรรมชาติที่ควรรู้ ๒๖. รอบรู้ฤดูกาล ๒๗. อากาศสดชื่น ๒๘. ท้องฟ้าที่น่ารู้ ๒๙. ธรรมชาติบอกเวลา ๓๐. สิ่งมีค่าจาก ธรรมชาติ	๑๘. วิทยาศาสตร์ ขวนคิด ๑๙. ค้นหาชีวิตสัตว์โลก ๒๐. สัตว์โลกน่ารัก ๒๑. หมอกขาวดอกไม้ สวย ๒๒. ต้นไม้ให้คุณค่า ๒๓. ปลดภัยจากภัย ธรรมชาติ ๒๔. เด็กดีมีความ พอเพียง ๒๕. รอบรู้ฤดูกาล ๒๖. อากาศสดชื่น ๒๗. ปรากฏการณ์บน ท้องฟ้า ๒๘. กลางวันกลางคืน ๒๙. น้ำ ดิน หินรอบตัว

สาระที่ควรเรียนรู้	หน่วย/เรื่อง		
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓-๔ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)
๔. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ๔.๑ ชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ ๔.๒ การเปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน ๔.๓ การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ๔.๔ ยานพาหนะ การคมนาคม ๔.๕ เทคโนโลยีและการสื่อสาร ต่างๆ	๓๑. การเล่นด้วยกัน ๓๒. คณิตศาสตร์ พาเพลิน ๓๓. เครื่องใช้ให้ความ สะดวก ๓๔. การเดินทาง ๓๕. การติดต่อสื่อสาร ๓๖. พลังงานน้ำรู้	๓๑. ของเล่นของใช้ ๓๒. ตัวเลขมหัศจรรย์ ๓๓. เดินทางแสนสนุก ๓๔. เทคโนโลยีเพื่อ การสื่อสาร ๓๕. สถานที่ใกล้ตัวเรา ๓๖. พลังงานรอบตัว	๓๐. ของเล่นของใช้ มีคุณค่า ๓๑. ไขลึกลับ ๓๒. สนุกกับคณิตศาสตร์ ๓๓. สีสันชวนมอง ๓๔. สนุกกับการ เดินทาง ๓๕. เทคโนโลยีเพื่อ การสื่อสาร ๓๖. รอบรู้พลังงาน

การจัดประสบการณ์ ภาคเรียนที่ ๑ จำนวน ๒๑ หน่วยการเรียนรู้ ๒๑ สัปดาห์ ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๑๕ หน่วยการเรียนรู้ ๑๕ สัปดาห์ และโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดเรกจิโอเอมีเลีย (Project Approach) จำนวน ๔ สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น ๔๐ สัปดาห์

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็น ส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการ เรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใดทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อ พิจารณา ปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร อย่างต่อเนื่องการประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
๓. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
๔. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย
๕. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลสารสนเทศและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

ประเภทของการประเมินพัฒนาการ

การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก ประกอบด้วย

๑) วัตถุประสงค์ (Objective) ซึ่งตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมายถึง จุดหมายซึ่งเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

๒) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Leanning) ซึ่งเป็นกระบวนการได้มาของความรู้หรือทักษะผ่านการกระทำสิ่งต่างๆ ที่สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้หรือที่เรียกว่า ประสบการณ์สำคัญ ในการช่วยอธิบายให้ครูเข้าใจถึงประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยต้องทำเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และช่วยแนะผู้สอน ในการสังเกต สนับสนุน และวางแผนการจัดกิจกรรมให้เด็กและ

๓) การประเมินผล (Evaluation) เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดขึ้น บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เรียกว่า สภาพที่พึงประสงค์ ที่ใช้เป็น เกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพเด็กทั้งนี้ประเภท ของการประเมินพัฒนาการ อาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

การแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑) การประเมินความก้าวหน้าของเด็ก (Formative Evaluation) หรือการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) หรือการประเมินเพื่อเรียน (Assessment for Learning) เป็นการประเมินระหว่างการจัดประสบการณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในระหว่างทำกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน ปกติอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของเด็ก และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินพัฒนาการกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันหากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก็ขาดประสิทธิภาพ เป็นการประเมินผลเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ควรส่งเสริม ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ได้ข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมินความก้าวหน้าคือ การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในลักษณะการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเพิ่มพูน เปลี่ยนเปลี่ยนความคิด ความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้เด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้

๒) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) หรือ การประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการ (Summative Assessment) หรือการประเมินสรุปผลของการเรียนรู้ (Assessment of Learning) เป็นการประเมินสรุปพัฒนาการเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กว่ามีความพร้อมตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหรือไม่ เพื่อเป็นการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับการประเมินความก้าวหน้าของเด็กในระดับห้องเรียนมากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการของเด็กเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา

แบ่งตามระดับของการประเมิน

การแบ่งตามระดับของการประเมิน แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑) การประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียน เป็นการประเมินพัฒนาการที่อยู่ในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กและตัดสินผลการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากกิจกรรมหลัก/หน่วยการเรียนรู้(Unit) ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ผู้สอนประเมินผลพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้ที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ของหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การสังเกต การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การแสดงกริยาอาการต่างๆของเด็กตลอดเวลาที่จัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและประเมินว่าเด็กบรรลุตามสภาพที่พึงประสงค์ละตัวบ่งชี้ หรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุสภาพ

ที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้เพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้สอนควรสรุปผลการประเมินพัฒนาการว่า เด็กมีผลอันเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมหรือสะสมผลการประเมินพัฒนาการในกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน/หน่วยการเรียนรู้ หรือผลตามรูปแบบการประเมินพัฒนาการที่สถานศึกษากำหนด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลใช้ปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นข้อมูลในการสรุปผลการประเมินพัฒนาในระดับสถานศึกษาต่อไปอีกด้วย

๒) การประเมินพัฒนาการระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลเป็นรายภาค/รายปี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กในระดับปฐมวัยของสถานศึกษาว่าส่งผลการเรียนรู้ของเด็กตามเป้าหมายหรือไม่ เด็กมีสิ่งที่ต้องการได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กในระดับสถานศึกษาไปเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โครงการหรือวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการจัดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเด็กต่อผู้ปกครอง นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ ตลอดจนเผยแพร่ต่อสาธารณชน ชุมชน หรือหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง สำหรับการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับประเทศนั้นหากเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความพร้อม อาจมีการดำเนินงานในลักษณะของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยเข้ารับการประเมินก็ได้ ทั้งนี้ การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยขอให้ถือปฏิบัติตามหลักการการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการ

การดำเนินงานประเมินพัฒนาการของโรงเรียนบ้านสะเดาน้อย เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการและร่วมรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน ดังนี้

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
ครูผู้สอนปฐมวัย	๑. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และแนวการปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ๒. วิเคราะห์และวางแผนการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน ๓. จัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการ และบันทึกผล ๔. รวบรวมผลการประเมินพัฒนาการ แปลผลและสรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา ๕. สรุปผลการประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียนลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำวัน ๖. จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ๗. เสนอผลการประเมินพัฒนาการต่อผู้บริหารสถานศึกษาลงนามอนุมัติ
ผู้บริหารสถานศึกษา	๑. กำหนดผู้รับผิดชอบงานประเมินพัฒนาการตามหลักสูตร และวางแผนทางปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ๒. นิเทศ กำกับ ติดตามให้การดำเนินการประเมินพัฒนาการให้บรรลุเป้าหมาย ๓. นำผลการประเมินพัฒนาการไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	๑. ให้ความร่วมมือกับครูผู้สอนในการประเมินพฤติกรรมของเด็กที่สังเกตได้จากที่บ้านเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแปลผลที่เที่ยงตรงของครูผู้สอน ๒. รับทราบผลการประเมินของเด็กและสะท้อนให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กในปกครองของตนเอง ๓. ร่วมกับครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์หรือเป็นวิทยากรท้องถิ่น

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑. ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและแนวปฏิบัติในการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ๒. รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อการประกันคุณภาพภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต ๑	๑. ส่งเสริมการจัดทำเอกสารหลักฐานว่าด้วยการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน ๒. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอนมีความรู้ ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิควิธีการประเมินพัฒนาการในรูปแบบต่างๆโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ ๔. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการและการจัดทำเอกสารหลักฐาน ๕. จัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดและให้ความร่วมมือในการประเมินพัฒนาการระดับประเทศ

วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กของโรงเรียนบ้านสะเดาน้อย

การประเมินพัฒนาการเด็กแต่ละครั้ง ผู้สอนควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูล ที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้

๑. การสังเกตพฤติกรรมเด็ก

วิธีการสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของเด็ก การสังเกตแบ่งเป็น ๒ แบบ คือ ๑) การสังเกตอย่างมีระบบ เป็นการสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และ ๒) การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรม ที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นและผู้สอนจับบังเอิญได้ การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก ผู้สอนต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่สังเกตให้ชัดเจน พร้อมกับมีการบันทึกผลการสังเกตด้วย และ ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เป็นระบบ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่าย ๆ ดังนี้

๑.๑ แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่างโดยบรรยายพฤติกรรมเด็กผู้บันทึก ต้องบันทึกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปีที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

๑.๒ การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวันคือการชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล ช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูล มากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังช่วยชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

๑.๓ แบบสำรวจรายการ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียด

ข้อพึงระวังในการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก

ระหว่างการสังเกต อย่าพยายามแปลความของพฤติกรรมของเด็ก ให้สังเกตการแสดงออกของเด็กด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น และร่างกายหรือการสัมผัส การแปลความจะดำเนินการหลังเสร็จสิ้นการสังเกต ในส่วนของการบันทึก ครูอาจบันทึกย่อหรือทำสัญลักษณ์ไว้ และบันทึกเป็นหลักฐานทันทีเมื่อมีเวลา

๒. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

๓. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล และสัมภาษณ์เด็กในสภาวะแวดล้อม ที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ครูควรปฏิบัติดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลาย ไม่มีผิด/ถูก

การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์

- ครูควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง
- ครูควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด
- ครูควรเปิดโอกาสเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและตอบคำถามอย่างอิสระ
- ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐ – ๒๐ นาที

๔. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (Portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบ ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่างๆ รวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมเครื่องมืออื่นๆเช่น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ใน แฟ้มผลงาน เพื่อผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผล ถ้างานแต่ละชิ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอนและไม่มีการนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุง การสอนของผู้สอน ดังนั้นจึงเป็นแค่การเก็บสะสมผลงานเท่านั้น เช่น แฟ้มผลงานขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแค่ แฟ้มผลงานเด็กถ้าไม่มีการประเมิน แฟ้มผลงานนี้จะเครื่องมือการประเมินต่อเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการ บ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และเป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยผู้สอนและเด็ก ผู้สอนสามารถใช้แฟ้มผลงานอย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครองเพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ในแฟ้มผลงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครองสามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่ถูกของตนมีเพิ่มขึ้นจากผลงานชิ้นแรกกับ ชิ้นต่อมา ข้อมูลในแฟ้มผลงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการขีดเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ ผู้สอนเป็นผู้บันทึก เช่น จำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือกอ่านที่มหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ทศนคติ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพของความงอกงามในเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่า การประเมินโดยใช้การให้เกรด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ ผู้ปกครองทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นที่สะสม ในแฟ้มผลงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงาน โครงการ ฯลฯ ผู้สอนควรเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุในแฟ้มผลงานของเด็ก

ข้อควรพิจารณาในการเลือกเก็บข้อมูลไว้ในแฟ้มผลงาน มีดังนี้ คือ

- ๔.๑ ข้อมูลที่แสดงถึงระดับพัฒนาการและความสำเร็จเกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กกระทำซึ่งได้มาจากเครื่องมือการประเมิน
- ๔.๒ ข้อมูลที่รวบรวมจากผลงานต่างๆของเด็ก อาจให้เด็กช่วยเลือกเก็บด้วยตัวเด็กเองหรือผู้สอนกับเด็ก ร่วมกันเลือก
- ๔.๓ ข้อมูลของเด็กที่ได้จากผู้ปกครอง

๕.การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข* ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอนดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโตของเด็ก โดยดูเครื่องหมายากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความที่อยู่บนแถบลี้นั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น 3 กลุ่ม คือ น้ำหนักอยู่ในเกณฑ์ปกติ น้ำหนักมากเกินไปเกินเกณฑ์ น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ข้อควรระวังสำหรับผู้ปกครองและผู้สอนคือ ควรดูแลน้ำหนักเด็ก อย่าให้เบี่ยงเบนออกจากเส้นประ มิเช่นนั้นเด็กก็มีโอกาสน้ำหนักมากเกินไปหรือน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ได้

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

-เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนผอม บางคนร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

-ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

-กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและพวกนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

-ช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากหวั่งเล่นมากขึ้นและความอยากอาหารลดลง

๕.๒ การตรวจสอบสุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาด สิ่งปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ซึ่งจะประเมินสุขภาพอนามัย ๙ รายการดังนี้

๑. ผมและศีรษะ

๒. หูและใบหู

วิธีการ

ท่าที่ ๑ นักเรียนหญิง ใช้มือขวาเปิดผมไปตัดไว้ด้านหลังหูขวา และหันหน้าไปทางซ้าย

ส่วนนักเรียนชาย ให้หันหน้าไปทางซ้ายเท่านั้น

ท่าที่ ๒ นักเรียนหญิง ใช้มือซ้ายเปิดผมไปตัดไว้ด้านหลังหูซ้าย และหันหน้าไปทางขวา

ส่วนนักเรียนชาย ให้หันหน้าไปทางขวาเท่านั้น

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- มีไข้เหา ตัวเหา บริเวณโคนเส้นผม
- มีน้ำหรือน้ำหนองไหลออกมาจากหูข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง
- มีขี้หูอุดตันข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง มีแผล

เกณฑ์ด้านความสะอาดของผมและศีรษะ

๓ สะอาด	ไม่มีรังแค ไม่มีกลิ่น
๒ พอใช้	มีรังแคเล็กน้อย มีกลิ่น
๑ ปรับปรุง	มีรังแค มีแผลพุพอง มีกลิ่น มีเหาบริเวณโคนเส้นผม

เกณฑ์ด้านความสะอาดของหูและใบหู

๓ สะอาด	ใบหู หลังหูไม่มีขี้ไคล ไม่มีขี้หู
๒ พอใช้	ใบหู หลังหูมีขี้ไคลเล็กน้อย มีแผลเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	ใบหู หลังหูมีขี้ไคล หูมีขี้หูอุดตันข้างใดข้างหนึ่ง หรือ 2 ข้าง มีกลิ่นเหม็น มีน้ำหรือน้ำหนองข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้ง 2 ข้าง

๓. มือและเล็บมือ

วิธีการ

- ท่าที่ ๑ ยื่นมือออกไปข้างหน้าให้สุดแขนทั้งสองข้าง คว่ำมือ กางนิ้วทุกนิ้ว
- ท่าที่ ๒ ทำท่าต่อเนื่องจากท่าที่ ๑ คือ พลิกมือ หงายมือ กางนิ้วทุกนิ้ว

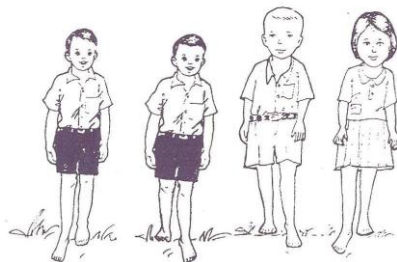
สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- เล็บยาว สกปรก
- ผิวหนังบวม เป็นแผล ผื่น มีขี้ไคล
- มีเม็ดตุ่มเล็กๆ มีน้ำใส ๆ ตามง่ามนิ้ว
- ตุ่มสากบริเวณด้านนอกของแขน

เกณฑ์ด้านความสะอาดของมือและเล็บมือ

๓ สะอาด	มือสะอาด เล็บสั้น ไม่มีขี้เล็บ
๒ พอใช้	มือสกปรกเล็กน้อย เล็บยาว ไม่มีขี้เล็บหรือมีขี้เล็บเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มือสกปรกมาก เล็บยาว มีขี้เล็บมาก

๔. เท้าและเล็บเท้า

วิธีการ

- ท่าที่ ๑ ยืนเท้าขวาไปข้างหน้า ตรวจสอบเสร็จแล้วให้ถอยเท้ากลับที่
- ท่าที่ ๒ ยืนเท้าซ้ายไปข้างหน้า ตรวจสอบเสร็จแล้วให้ถอยเท้ากลับที่

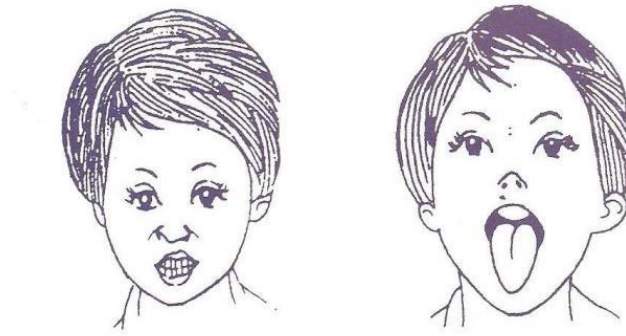
สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- เล็บยาว สกปรก
- มีเม็ดตุ่มเล็ก ๆ มีน้ำใส ๆ ตามง่ามนิ้ว
- มีคราบสกปรก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของเท้าและเล็บเท้า

๓ สะอาด	เท้าสะอาด เล็บสั้น ไม่มีขี้เล็บ
๒ พอใช้	เท้าสกปรกเล็กน้อย เล็บยาว ไม่มีขี้เล็บหรือมีขี้เล็บเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	เท้าสกปรก เล็บยาว มีขี้เล็บมาก

๕. ปาก ลิ้น และฟัน

วิธีการ

ท่าที่ ๑ ให้กัดฟันและยิ้มกว้าง ให้เห็นเหงือกเหนือฟันบน และใต้ฟันล่างให้เต็มที่

ท่าที่ ๒ ให้อ้าปากกว้าง แลบลิ้นยาว พร้อมทั้งร้อง “อา” ให้ศีรษะเอนไปข้างหลังเล็กน้อย

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต (ปากและฟัน)

- ริมฝีปากซีดมาก
- เป็นแผลที่มุมปาก มุมปากเปื่อย
- เหงือกบวมเป็นหนอง
- ฟันผุ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต (ลิ้น)

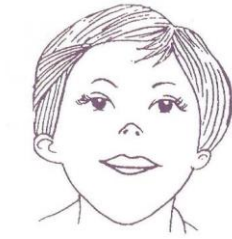
- ลิ้นแตก แดง หรือเป็นฝ้าขาว หรือมีอาการเจ็บ

เกณฑ์ด้านความสะอาดของฟัน/ช่องปาก(เฉพาะความสะอาด)ทั่วไปไม่พิจารณาโรคในช่องปาก

๓ สะอาด	ฟันขาวสะอาด ไม่มีเศษอาหาร ไม่มีขี้ฟัน ไม่มีกลิ่นปาก
๒ พอใช้	มีเศษอาหารหรือกลิ่นปากเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มีเศษอาหาร ขี้ฟันเหลือง กลิ่นปากแรง ฟันดำ ฟันผุ

หมายเหตุ เมื่อพบสิ่งผิดปกติที่ลิ้น ฟัน เหงือก ในช่องปาก ควรปรึกษาผู้ปกครอง แนะนำให้พบเจ้าหน้าที่อนามัยหรือทันตแพทย์ต่อไป

๖. จมูก

วิธีการ

ให้เงยหน้าเพื่อเห็นรูจมูก

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

- สกปรก มีน้ำมูกไหลบริเวณจมูก
- มีขี้มูกเกรอะกรัง
- คัดจมูก จาม
- แผลแดงอักเสบบริเวณเยื่อจมูก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของจมูก

๓ สะอาด	ไม่มีน้ำมูกไหล ไม่มีขี้มูก
๒ พอใช้	มีขี้มูกเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มีน้ำมูกไหล มีขี้มูกเกรอะกรัง

๗. ตา

วิธีการ

งอแขน พับข้อศอก ใช้นิ้วแตะเปลือกตาด้านล่างเบาๆ ดึงเปลือกตาด้านล่าง พร้อมเหลือกตาขึ้นและลง แล้ว

จึงกลอกตาไปด้านขวาและซ้าย

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต

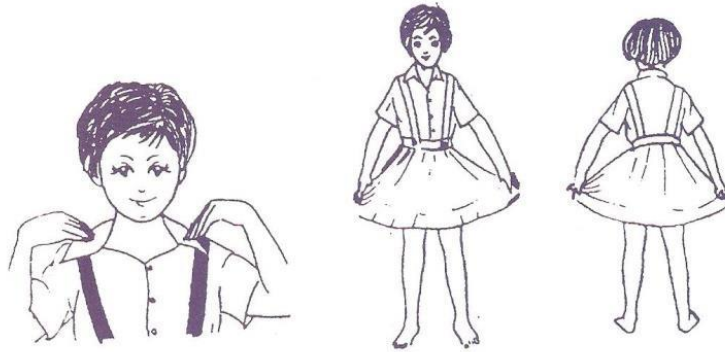
- ดวงตาแดง มีขี้ตา คันตา
- ขอบตาล่างแดงมาก อักเสบ
- เป็นเม็ดหรือเม็ดอักเสบเป็นหนองที่เปลือกตา เปลือกตาบวม เจ็บ

เกณฑ์ด้านความสะอาดของตา

๓ สะอาด	ไม่มีขี้ตา
๒ พอใช้	มีขี้ตาเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มีขี้ตา คันตาบ่อย ๆ ตาแดง มีเม็ดหรือเม็ดอักเสบ มีหนอง ตาแฉะ

๘. ผิวน้ำและใบหน้า

๙. เสื้อผ้า

วิธีการ

ท่าที่ ๑ ปลดกระดุมหน้าอกเสื้อ ๒ เม็ด ใช้มือทั้งสองข้างดึงคอเสื้อออกให้กว้าง แล้วหมุนตัวซ้าย-ขวาเล็กน้อย เพื่อจะได้เห็นบริเวณคอโดยรอบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง

ท่าที่ ๒ นักเรียนหญิง ให้แยกเท้าทั้งสองข้างห่างกัน ๑ ฟุต ใช้มือทั้งสองข้างจับกระโปรงดึงขึ้นเหนือเข่าทั้งสองข้าง ส่วนนักเรียนชายแยกเท้าทั้งสองข้างห่างกัน ๑ ฟุต เช่นกัน

ท่าที่ ๓ นักเรียนหญิง-ชาย ซึ่งอยู่ในท่าที่ ๒ แล้ว ให้กลับหลังหัน สังเกตด้านหลังโดยให้เดินไปข้างหน้า ประมาณ ๔ - ๕ ก้าว แล้วเดินกลับหันเข้าหาผู้ตรวจ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต ท่าที่ ๑

- เม็ด ผื่นคันบริเวณผิวน้ำ ได้คอ บริเวณหน้าอก
- ผิวน้ำเป็นวง ๆ สีขาว ๆ ลักษณะเรียบโดยเฉพาะบริเวณคอ
- ผิวน้ำเป็นวงกลมแดง เห็นขอบชัด ผิวน้ำสกปรก มีขี้โคลบริเวณคอ

สิ่งผิดปกติที่ควรสังเกต ท่าที่ ๒

- แผลบริเวณเข่า หน้าแข้ง และน่อง
- เป็นตุ่ม พุพอง บริเวณหน้าแข้ง น่องและขา
- ทรวดทรง รูปร่าง อ้วน ผอม

เกณฑ์ด้านความสะอาดของผิวหนังและใบหน้า

๓ สะอาด	ใบหน้าเกลี้ยงเกลา สดใส
๒ พอใช้	มีขี้ไคล มีคราบสกปรกเล็กน้อย
๑ ปรับปรุง	มีขี้ไคลมาก มีคราบสกปรก

เกณฑ์ด้านความสะอาดของเสื้อผ้า

๓ สะอาด	ไม่มีกลิ่น เรียบร้อย
๒ พอใช้	สกปรกเล็กน้อย เรียบร้อยพอใช้
๑ ปรับปรุง	เสื้อผ้าดำ มีกลิ่น

เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

การสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การวางแผนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น จะสังเกตเด็กคนใดบ้างในแต่ละวัน กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตให้ชัดเจน จัดทำตารางกำหนดการสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ผู้สอนต้องเลือกสรรพฤติกรรมที่ตรงกับระดับพัฒนาการของเด็กคนนั้นจริงๆ

๒. ในกรณีที่ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนอาจเลือกสังเกตเฉพาะเด็กที่ทำได้ดีแล้วและเด็กที่ยังทำไม่ได้ ส่วนเด็กปานกลางให้ถือว่าทำได้ไปตามกิจกรรม

๓. ผู้สอนต้องสังเกตจากพฤติกรรม คำพูด การปฏิบัติตามขั้นตอนในระหว่างทำงาน/กิจกรรม และคุณภาพของผลงาน/ชิ้นงาน ร่องรอยที่นำมาใช้พิจารณาตัดสินผลของการทำงานหรือการปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น

๑) เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม/ทำงาน ถ้าเด็กไม่ชอบ ไม่ชำนาญจะใช้เวลามาก มีท่าทางอึดอัด ไม่กล้า ไม่เต็มใจทำงาน

๒) ความต่อเนื่อง ถ้าเด็กยังมีการหยุดชะงัก ลังเล ทำงานไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญ หรือยังไม่พร้อม

๓) ความสัมพันธ์ ถ้าการทำงาน/ปฏิบัตินั้นๆมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ไม่ราบรื่น ท่าทางมือและเท้าไม่สัมพันธ์กัน แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม ท่าที่แสดงออกจึงไม่สง่างาม

๔) ความภูมิใจ ถ้าเด็กยังไม่ชื่นชม ก็จะทำงานเพียงให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ไม่มีความภูมิใจในการทำงาน ผลงานจึงไม่ประณีต

ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

การให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในทิศทางหรือรูปแบบเดียวกัน สถานศึกษาสามารถให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่จะประเมิน เป็นระบบตัวเลข เช่น ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี พอใช้ หรือ ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษากำหนด ตัวอย่างเช่น

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๓	ดี
๒	พอใช้
๑	ควรส่งเสริม

สถานศึกษาอาจกำหนดระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรม เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เด็กมีความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่ยอมปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กยังไม่พร้อม ยังมั่นใจ และกลัวไม่ปลอดภัย ผู้สอนต้องช่วยหรือแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างหรือต้องคอยอยู่ใกล้ๆ ค่อยๆ ให้เด็กทำทีละขั้นตอน พร้อมทั้งให้กำลังใจ
๒ หรือ พอใช้	เด็กแสดงได้เอง แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้นผู้สอนกระตุ้นน้อยลง ผู้สอนต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือคอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
๓ หรือ ดี	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยไม่ต้องกระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี

ตัวอย่างคำอธิบายคุณภาพ

พัฒนาการด้านร่างกาย : สุขภาพอนามัย

พัฒนาการด้านร่างกาย : กระโดดเท้าเดียว

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ส่งเสริมความสะอาด	๑ หรือ ควรส่งเสริม	ทำได้แต่ไม่ถูกต้อง
๒ หรือ พอใช้	สะอาดพอใช้	๒ หรือ พอใช้	ทำได้ถูกต้อง แต่ไม่คล่องแคล่ว
๓ หรือ ดี	สะอาด	๓ หรือ ดี	ทำได้ถูกต้อง และคล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์ : ประหยัด

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ใช้สิ่งของเครื่องใช้เกินความจำเป็น
๒ หรือ พอใช้	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดเป็นบางครั้ง
๓ หรือ ดี	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดตามความจำเป็นทุกครั้ง

พัฒนาการด้านสังคม : ปฏิบัติตามข้อตกลง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
๒ หรือ พอใช้	ปฏิบัติตามข้อตกลง โดยมีผู้ชี้แนะหรือกระตุ้น
๓ หรือ ดี	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา : เขียนชื่อตนเองตามแบบ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เขียนชื่อตนเองไม่ได้ หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นตัวอักษร
๒ หรือ พอใช้	เขียนชื่อตนเองได้ มีอักษรบางตัวกลับหัว กลับด้านหรือสลับที่
๓ หรือ ดี	เขียนชื่อเองได้ ตัวอักษรไม่กลับหัว ไม่กลับด้านไม่สลับที่

การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนควรมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็กต่อเนื่อง มีการประเมินซ้ำพฤติกรรมนั้นๆ อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินพฤติกรรมนั้นๆ และนำผลไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ นำไปสรุปการประเมินตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับ

อนึ่ง การสรุประดับคุณภาพของการประเมินพัฒนาการเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและสะดวกไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือ การใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรม หรือสภาพที่พึงประสงค์หรือตัวบ่งชี้้นิยมมากกว่า ๑ ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับ

สถานศึกษาอาจตัดสินสรุปผลการประเมินพัฒนาการบนพื้นฐาน หลักพัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ ๑ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมากขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ ๒ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับ คุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย

เมื่อสิ้นปีการศึกษา เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นโดยเด็กต้องได้รับการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อพัฒนาให้กับเด็ก ในระดับสูงขึ้นต่อไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่เน้นเป็นการศึกษาภาค บังคับ จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียนรู้ และเกณฑ์การเรียนรู้เข้าชั้น และหากเด็กมี แนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหา และ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา ฯลฯ เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้ อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อ ระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

๑. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่ เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น

๒. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระดี่ยสองขาพ้นจากพื้น ถู จับ ขว้าง กระดอนลูกบอลได้

๓. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และส่วน ต่างๆของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปต่างๆ เขียนตามแบบอย่างได้

๔. ทักษะภาษาการใช้ภาษา ได้แก่ พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราวและ คำคล้องจองต่างๆอย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่างๆ รู้จักผลัดกันพูดโต้ตอบ เล่าเรื่องและทบทวน เรื่องราวหรือประสบการณ์ต่างๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่าเรื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล อ่านหรือจดจำคำ บางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง

๕. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกันได้ ใช้ คำใหม่ๆในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของวัตถุ ๒ กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์/เวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จักเชื่อมโยงเวลากับ กิจกรรมประจำวัน

๖. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการณ์ ใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั้งได้นาน ๕-๑๐ นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จ ร่วมมือกับคนอื่นและรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หยุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการ และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพที่แตกต่างไปตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้าน ที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๑) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๑) ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียนแบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น และสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และสารนิทัศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

๒) ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

๓) ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรเป็นรายสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลที่ศึกษานิเทศก์/ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพเด็กและมาตรฐานการศึกษา

ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน รายงานระดับผลการประเมินพัฒนาการ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รายงานแต่ละฝ่ายลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

๑) รายงานเป็นตัวเลข หรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี ๓ ระดับ คือ ๓ ๒ ๑
- ผลการประเมินคุณภาพ “ดี” “พอใช้” และ “ควรส่งเสริม”

๒) รายงานโดยใช้สถิติ เป็นรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพแผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็กว่าดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

๓) รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอนสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรอย่างไร เช่น

- เด็กรับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยมือทั้ง ๒ ข้างได้โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกพื้น
- เด็กแสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม
- เด็กเล่นและทำงานคนเดียวเป็นส่วนใหญ่
- เด็กจับหนังสือไม่ก้มหัว เปิด และทำท่าทางอ่านหนังสือและเล่าเรื่องได้

เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือประสานงานกันพัฒนาเด็กทางตรงและทางอ้อม ให้มีพัฒนาการ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องควรได้รับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	-วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ผู้บริหารสถานศึกษา	-ส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	-รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัยร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพฤติกรรมต่างๆของเด็ก
กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	-พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา/หน่วยงานต้น สังกัด	-ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้ความช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ สามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

๑) การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ ข้อมูลจากแบบรายงาน สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น

- แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น
- แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล
- สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- สมุดบันทึกสุขภาพเด็ก
- ฯลฯ

๒) การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ สามารถรายงานได้หลายวิธี เช่น

- รายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี
 - วารสาร/จุลสารของสถานศึกษา
 - จัดหมายส่วนตัว
 - การให้คำปรึกษา
 - การให้พบครูที่ปรึกษาหรือการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
 - การให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน

ภารกิจของผู้สอนในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นในห้องเรียน และระหว่างการจัดกิจกรรมประจำวันและกิจวัตรประจำวัน ผู้สอนต้องไม่แยกการประเมินพัฒนาการออกจากการจัดประสบการณ์ตามตารางประจำวัน ควรมีลักษณะการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียน (Classroom Assessment) ซึ่งหมายถึง กระบวนการและการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ผู้สอนควรจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แล้วนำมาวิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการว่าเด็กรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนั้นการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันและการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการประเมินที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ตรงตามเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินงานในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบการประเมินพัฒนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สะท้อนผลและสภาพความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการเด็กของผู้สอนระดับปฐมวัยจะมีขั้นตอนสำคัญๆ คล้ายคลึงกับการประเมินการศึกษาทั่วไป ขั้นตอนต่างๆ อาจปรับลดหรือเพิ่มได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ หรืออาจสลับลำดับก่อนหลังได้บ้าง ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยสรุปครมมี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ที่สัมพันธ์กับหน่วยการจัดประสบการณ์ต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั่วถึง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมิน ในขั้นตอนนี้สิ่งที่ผู้สอนต้องทำคือ การกำหนดการประเมินได้แก่ สภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละวัยของเด็กที่เกิดจากการจัดประสบการณ์ในแต่ละการจัดประสบการณ์ มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์ย่อยของกิจกรรมตาม

ตารางประจำวัน ๖ กิจกรรมหลัก หรือตามรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่กำหนด ผู้สอนต้องวางแผนและออกแบบวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม บางครั้งอาจใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก เป็นต้น ทั้งนี้วิธีการที่ผู้สอนเลือกใช้ต้องมีความหมายหลากหลาย หรือมากกว่า ๒ วิธีการ

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินในขั้นตอนที่ ๒ อาจใช้แนวทางการกำหนดเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในส่วนที่ ๒ เป็นเกณฑ์การประเมินแยกส่วนของแต่ละพฤติกรรมและเกณฑ์สรุปผลการประเมินพร้อมกับจัดทำแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้นๆ

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนออกแบบ/วางแผนและทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือการสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ทั่วถึงครบทุกคน สอดคล้องและตรงประเด็นการประเมินที่วางแผนไว้ในขั้นตอนที่ ๔ บันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนพัฒนาหรือจัดเตรียมไว้

การบันทึกผลการประเมินพัฒนาการ ตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้น ผู้สอนเป็นผู้ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม อาจให้ระดับคุณภาพ ๓ หรือ ๒ หรือ ๑ หรือให้คำสำคัญที่เป็นคุณภาพ เช่น ดี พอใช้ ควรส่งเสริม ก็ได้ ทั้งนี้ควรเป็นระบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการประเมินพัฒนาการเด็ก ในระยะต้นควรเป็นการประเมินเพื่อความก้าวหน้าไม่ควรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการเด็ก หากผลการประเมินพบว่า เด็กอยู่ในระดับ ๑ พฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมใดผู้สอนต้องทำความเข้าใจว่าเด็กคนนั้นมีพัฒนาการเร็วหรือช้า ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ส่งเสริมในหน่วยการจัดประสบการณ์ต่อไปอย่างไร ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ของผู้สอน จึงเป็น การสะสมหรือรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล หรือรายกลุ่มนั่นเอง เมื่อผู้สอนจัดประสบการณ์ครบทุกหน่วยการจัดประสบการณ์ตามที่วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของแต่ละภาคเรียน

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่เป็นผู้ประเมิน ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินพัฒนาการเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กลงในแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยการจัดประสบการณ์หน่วยที่ ๑ จนถึงหน่วยสุดท้ายของภาคเรียน

๒) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินประจำภาคเรียนหรือภาคเรียนที่ ๒ เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการสะสมที่รวบรวมไว้จากทุกหน่วยการเรียนรู้สรุปลงในสมุดบันทึกผลประเมินพัฒนาการประจำชั้น และสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ ๒ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนซึ่งเป็นครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน เพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการตัดสิน และแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินประจำตัวนักเรียน นำข้อมูลไปใช้สรุปผลการประเมินคุณภาพเด็ก ของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ ๒ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา

รายละเอียดการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาตรวจสอบความถี่ของตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ว่าเกิดขึ้นกับเด็กตามหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ใดบ้าง

๑.๑ การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของโรงเรียน

๑.๒ ตรวจสอบความถี่เพื่อตรวจสอบจำนวนครั้งของตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ว่าวางแผนให้เกิดพัฒนาการในหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใดบ้างจากหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน โดยกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ ๑.๒ มากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ๖ กิจกรรมหลัก

๒.๑ การเขียนหรือกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์

๒.๒ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินตามแผนการจัดกิจกรรม พร้อมทำเกณฑ์การประเมินและสรุปผลการประเมิน พร้อมจัดทำแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเป็นการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมของเด็กรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงานชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ ไปพร้อมกับกิจกรรมให้เด็ก เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กทุกคน และบันทึกลงแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ ที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการประเมินในแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กหลังการจัดประสบการณ์ลงในแบบบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ และเก็บสะสมเพื่อนำได้สรุปผลในการตัดสินพัฒนาการเด็กในภาพรวมเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการที่รวบรวมไว้ทุกหน่วยการเรียนรู้ มาสรุปลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้นและสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน

ทั้งนี้การสรุปผลการประเมินพัฒนาการ ผู้สอนควรใช้ ฐานนิยม (Mode) จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับการประเมินมากที่สุด ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ ครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้ รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการตัดสินและแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล รายภาค และรายปีต่อผู้ปกครองในสมุดรายงานประจำตัวเด็กนักเรียน

การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

๑. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒ คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยง อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้

๑.๒.๑ มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒.๒ มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค

๑.๒.๓ มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย

๑.๒.๔ พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้

๑.๒.๕ มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

๑.๒.๖ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และ การปฏิบัติต่อเด็ก

๑.๒.๗ มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็กและตัดสินปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผลด้วยความ เป็นธรรม

๑.๒.๘ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์

๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๑.๕ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ

๑.๖ สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๗ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๘ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

๑.๙ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

๑.๑๐ กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

๑.๑๑ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. บทบาทผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้อกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเองและผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๑.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๑.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

๒.๑.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

๒.๒.๑ สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒.๒.๒ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๒.๓ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

๒.๒.๔ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๒.๕ จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

๒.๒.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๓ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

๒.๓.๑ นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบท สังคม ชุมชน และท้องถิ่น

๒.๓.๒ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

๒.๓.๓ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

๒.๓.๔ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

๒.๔.๑ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

๒.๔.๒ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒.๔.๓ ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๓. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตาม ศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนากิจการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมี คุณธรรมนำไปสู่ การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของ สถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์ จริง

๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของ ชาติ

๔.๖ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของ ชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๗ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓ – ๖ ปี)

สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วน ของโครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภทเพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดโดยดำเนินการดังนี้

๑. เป้าหมายคุณภาพเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระ การเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษาหรือผู้จัดการ ศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเด็ก เพื่อ นำไปทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒. การประเมินพัฒนาการ จะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่พิการอาจต้องมีการปรับ การประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพเด็ก ทั้งวิธีการเครื่องมือที่ใช้ หรือกลุ่มเด็กที่มีจุดเน้นเฉพาะด้าน

การเชื่อมต่อการศึกษากับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

การเชื่อมต่อการศึกษากับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้อง ให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัด การเรียนการสอน ตัวเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆทั้งระบบ การเชื่อมต่อของการศึกษา ระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ ๓ - ๕ ปีกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้อง ศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมโยง การศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อการศึกษา ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

๑.๑ จัดประชุมครูระดับปฐมวัยและครูระดับประถมศึกษา ร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อครูทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

๑.๒ จัดหาเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ครูและบุคลากร อื่นๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับจากการอบรม ศึกษาดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะครูในระดับเดียวกันเท่านั้น

๑.๔ จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ บุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

๑.๕ จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องในระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครองจะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียน การสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

๑.๖ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กในบางโอกาส

๑.๗ จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัยศึกษาและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

๒. ครูระดับปฐมวัย

ครูระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยครูอาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะช่วยให้ครูระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดี ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๒.๓ จัดให้เด็กได้มีโอกาสหาความรู้จักกับครูตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๓. ครูระดับประถมศึกษา

ครูระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับครูและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมของเล่นมุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา

พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ และเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านสะเดาน้อย มีหลักการสำคัญ คือ ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรที่สนับสนุนโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัย มีคุณภาพ ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน จึงกำหนดให้มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา และระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ซึ่งจะต้องมีการรายงานผลการศึกษาให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ และนำข้อมูลจากการรายงานมาจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

ประกาศโรงเรียนบ้านเสเดาน้อย

เรื่อง การใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเสเดาน้อย พุทธศักราช ๒๕๖๖
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) และหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

.....

ด้วยโรงเรียนบ้านเสเดาน้อย ได้ดำเนินการปรับหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนให้สอดคล้องกับ
กระทรวงศึกษาธิการ โดย สสวท. ได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการจัดทำสาระ
ภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) และการยกเลิก
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๒ การออกแบบและเทคโนโลยี และสาระที่ ๓ เทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๖๑ และเปลี่ยนชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบกับโรงเรียนได้ดำเนินการตรวจสอบทบทวน
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเสเดาน้อย ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๖๓ จึงประกาศใช้หลักสูตร
สถานศึกษาโรงเรียนบ้านเสเดาน้อย พุทธศักราช ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านเสเดาน้อย พุทธศักราช ๒๕๖๖
(ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐)
 ๒. หลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ป.๑-๖ โรงเรียนบ้านเสเดาน้อย พุทธศักราช ๒๕๖๖
(ปรับปรุง ครั้งที่ ๖) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)
ให้ใช้หลักสูตรเล่มนี้ดังนี้
 ๓. ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ใช้ในทุกชั้นปี
- ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเสเดาน้อย พุทธศักราช ๒๕๖๖ ได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๑๗ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๖ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตร
สถานศึกษา ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายทองคำ วงษ์พิทักษ์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(นายภาณุวัฒน์ บุตะมี)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเสเดาน้อย